TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinkos — Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 straipsnio ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 53 straipsnio pažeidimas — Kainų koordinavimas ir keitimasis neskelbtina komercine informacija — Vienas pažeidimas — Įrodymai — Baudos — Neribota jurisdikcija — Protingas terminas — Proporcingumas“

Byloje C-644/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 29 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Villeroy & Boch SAS, įsteigta Paryžiuje (Prancūzija), atstovaujama *avocat* J. Philippe,

ieškovė,

kita proceso šalis:

Europos Komisija, atstovaujama F. Castillo de la Torre, L. Malferrari ir F. Ronkes Agerbeek, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, E. Levits, S. Rodin (pranešėjas) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. lapkričio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* * Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu *Villeroy & Boch SAS* (toliau – *Villeroy & Boch Prancūzija*) prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Villeroy & Boch Austria ir kt. / Komisija* (T-373/10, T-374/10, T-382/10 ir T-402/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:455, toliau – skundžiamas sprendimas), nes šiuo sprendimu minėtas teismas atmetė jos ieškinį dėl 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4185 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) (toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo, kiek šis su ja susijęs.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1/2003

2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo:

pažeidžia [SESV 101 ar 102] straipsnio nuostatas <…>

<…>

Vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais.

<…>

3. Nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę.“

2006 m. gairės

3 Pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – 2006 m. gairės) 2 punkte dėl baudų nustatymo nurodyta, kad „Komisija turi atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę“ ir kad „paskirta bauda negali viršyti Reglamento (EB) Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 pastraipose nustatytų ribų“.

4 2006 m. gairių 37 punkte nustatyta:

„Nors šiose Gairėse nurodomas bendras baudų apskaičiavimo metodas, tam tikros bylos ypatumai ar būtinybė siekti atgrasomojo poveikio konkrečioje byloje gali pateisinti Komisijos nukrypimą nuo šių metodų ar nuo 21 punkte nustatytų apribojimų.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

5 Su karteliu susiję produktai yra vonios kambario įranga, priklausanti vienam iš šių trijų prekių pogrupių: santechninės armatūros prekės, dušo uždangos ir jų priedai, taip pat keramikos prekės (toliau – trys prekių pogrupiai).

6 Ginčo aplinkybes Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 1–19 punktuose ir jas galima apibendrinti, kaip nurodyta toliau.

7 Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3, toliau – EEE susitarimas) 53 straipsnio pažeidimą vonios kambario įrangos sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairias laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir tai buvo visuma antikonkurencinių susitarimų arba suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose.

8 Konkrečiai kalbant, ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad konstatuotą pažeidimą sudarė, pirma, minėtų vonios kambario įrangos gamintojų vykdomas kasmetinio kainų kėlimo ir kitų tarifų nustatymo elementų koordinavimas per reguliarius nacionalinių profesinių asociacijų susitikimus, antra, kainų nustatymas ar derinimas dėl konkrečių aplinkybių, kaip antai žaliavų kainų augimo, euro įvedimo, taip pat mokesčių už kelius nustatymo, ir, trečia, neskelbtinos komercinės informacijos atskleidimas ir keitimasis ja. Be to, Komisija konstatavo, kad kainos vonios kambario įrangos sektoriuje buvo nustatomos kasmet. Gamintojai nustatydavo kainoraščius, kurie paprastai galiodavo vienus metus ir kuriais buvo remiamasi esant komerciniams santykiams su didmenininkais.

9 *Villeroy & Boch Prancūzija* ir kitos ieškovės pirmojoje instancijoje, t. y. *Villeroy & Boch Austria GmbH* (toliau – Villeroy & Boch *Austrija*), *Villeroy & Boch AG* (toliau – *Villeroy & Boch*) ir *Villeroy & Boch Belgium SA* (toliau – *Villeroy & Boch Belgija*), veikia vonios kambario įrangos sektoriuje. *Villeroy & Boch* priklauso visa *Villeroy & Boch Austrija*, *Villeroy & Boch Prancūzija*, *Villeroy & Boch Belgija*, *Ucosan BV* ir šios dukterinių bendrovių, taip pat Villeroy & Boch *SARL* (toliau – *Villeroy & Boch Liuksemburgas*) kapitalas.

10 2004 m. liepos 15 d. *Masco Corp.* ir jos dukterinės bendrovės, tarp kurių yra *Hansgrohe AG*, gaminanti santechninės armatūros prekes, ir *Hüppe GmbH*, gaminanti dušo uždangas, informavo Komisiją, kad vonios kambario įrangos sektoriuje egzistuoja kartelis, ir paprašė jas atleisti nuo baudų pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo) arba, jei šis prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti baudas, kurios joms gali būti skirtos. 2005 m. kovo 2 d. Komisija priėmė sąlyginį sprendimą atleisti *Masco* nuo baudų pagal šio pranešimo dėl bendradarbiavimo 8 punkto a papunktį ir 15 punktą.

11 2004 m. lapkričio 9 ir 10 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus įvairių bendrovių ir nacionalinių profesinių asociacijų, veikiančių vonios kambario įrangos srityje, patalpose.

12 2004 m. lapkričio 15 ir 19 d. *Grohe Beteiligungs GmbH* ir jos dukterinės bendrovės, taip pat *American Standard Inc.* (toliau – *Ideal Standard*) atitinkamai pateikė prašymus atleisti nuo baudų pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo arba, jei tas prašymas nebūtų patenkintas, sumažinti jų dydį.

13 2005 m. lapkričio 15 d.–2006 m. gegužės 16 d. laikotarpiu įvairioms bendrovėms ir asociacijoms, veikiančioms vonios kambario įrangos sektoriuje, įskaitant ieškoves pirmojoje instancijoje, išsiuntusi prašymus pateikti informacijos Komisija 2007 m. kovo 26 d. priėmė pranešimą apie kaltinimus ir jį išsiuntė visoms minėtoms bendrovėms.

14 2006 m. sausio 17 ir 19 d. *Roca SARL*, *Hansa Metallwerke AG* ir šios dukterinės bendrovės taip pat pateikė prašymus atleisti nuo baudų arba, jei šie prašymai nebūtų patenkinti, jas sumažinti pagal 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo. 2006 m. sausio 20 d. *Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik* irgi pateikė tokį prašymą.

15 Po 2007 m. lapkričio 12–14 d. posėdžio, kuriame dalyvavo ieškovės pirmojoje instancijoje, kai 2009 m. liepos 9 d. jau buvo išsiųstas raštas, raginantis atkreipti minėtų bendrovių dėmesį į tam tikrus įrodymus, kuriais Komisija ketino remtis priimdama galutinį sprendimą, ir kai vėliau minėtoms

ieškovėms buvo išsiųsti prašymai pateikti papildomos informacijos, Komisija 2010 m. birželio 23 d. priėmė ginčijamą sprendimą. Sprendime ji konstatavo šio sprendimo 8 punkte aprašytą elgesį, kuris buvo bendro plano riboti konkurenciją tarp šio sprendimo adresačių dalis ir turėjo vieno bei tęstinio pažeidimo požymių, apimantį tris prekių pogrupius ir Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijas. Šiuo klausimu ji pažymėjo, kad minėtas elgesys atitiko pasikartojantį modelį šešiose valstybėse narėse, dėl kurių Komisija atliko tyrimą. Ji taip pat nustatė, kad egzistuoja nacionalinės profesinės asociacijos dėl visų trijų prekių pogrupių, kurias pavadino „koordinavimo organizacijomis“, nacionalinės profesinės asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė bent du iš trijų prekių pogrupių, jos pavadintos „daugiaprekėmis asociacijomis“, ir specializuotos asociacijos, vienijančios narius, kurių veikla apėmė vieną iš trijų prekių pogrupių. Galiausiai ji konstatavo, kad buvo centrinė įmonių grupė, kuri dalyvavo kartelyje skirtingose valstybėse narėse per koordinavimo organizacijas ir daugiaprekes asociacijas.

16 Komisijos nuomone, ieškovės pirmojoje instancijoje dalyvavo darant nagrinėjamą pažeidimą kaip šių asociacijų narės: *IndustrieForum Sanitär*, kuri 2001 m. pakeitė *Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie*; *Arbeitskreis Baden und Duschen*, kuri 2003 m. pakeitė *Arbeitskreis Duschabtrennungen ir Fachverband Sanitär-Keramische Industrie* Vokietijoje, *Arbeitskreis Sanitärindustrie* Austrijoje, *Vitreous China-group* Belgijoje, *Sanitair Fabrikanten Platform Nyderlanduose* ir *Association française des industries de céramique sanitaire* (AFICS) Prancūzijoje. Dėl pažeidimo Nyderlanduose Komisija ginčijamo sprendimo 1179 konstatuojamojoje dalyje iš esmės konstatavo, kad įmonėms, kurios dalyvavo darant šį pažeidimą, negali būti skirta bauda dėl pasibaigusios senaties.

17 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje Komisija nurodė įmones, kurioms skyrė sankcijas už SESV 101 straipsnio ir nuo 1994 m. sausio 1 d. EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimą, dėl to, kad jos dalyvavo kartelyje vonios kambario įrangos rinkoje Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. Kalbant apie ieškoves pirmojoje instancijoje, Komisija minėto sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje skyrė sankcijas *Villeroy & Boch* už jos dalyvavimą darant minėtą vieną pažeidimą nuo 1994 m. rugsėjo 28 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d., o jos dukterinėms bendrovėms *Villeroy & Boch Belgija*, *Villeroy & Boch Prancūzija* ir *Villeroy & Boch Austrija* – už laikotarpius nuo 1994 m. spalio 12 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d.

18 Ginčijamo sprendimo 2 straipsnio 8 dalyje Komisija pirmiausia *Villeroy & Boch* skyrė 54 436 347 EUR baudą, antra, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Austrija* – 6 083 604 EUR baudą, trečia, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Belgija* – 2 942 608 EUR baudą ir, ketvirta, *Villeroy & Boch* solidariai su *Villeroy & Boch Prancūzija* – 8 068 441 EUR baudą. Bendra ieškovėms pirmojoje instancijoje skirtų baudų suma sudarė 71 531 000 EUR.

19 Apskaičiuodama šias baudas Komisija rėmėsi 2006 m. gairėmis.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

20 2010 m. rugsėjo 9 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai apeliantė pateikė ieškinį byloje T-382/10 dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kiek jis su ja susijęs arba subsidiariai – dėl jai skirtų baudų sumažinimo.

21 Grįsdama savo reikalavimus apeliantė Bendrajame Teisme nurodė SESV 101 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio pažeidimą dėl pažeidimo pripažinimo vienu, sudėtiniu ir tęstiniu, nepakankamo motyvavimo, pažeidimo Prancūzijoje įrodymų nebuvimo, teisinio pagrindo, leidžiančio ieškovės pirmojoje instancijoje pripažinti solidariai atsakingomis už baudų sumokėjimą nebuvimo, klaidingo skirtos baudos apskaičiavimo, nes apskaičiuojant baudos dydį buvo atsižvelgta į pardavimus,

nesusijusius su pažeidimu, ir šios baudos nesumažinimo, nepaisant pernelyg ilgos administracinės procedūros trukmės; galiausiai ji nurodė Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalies pažeidimą, nes bauda yra neproporcinga.

22 Subsidiariai apeliantė pateikė prašymą sumažinti jai skirtos baudos dydį.

23 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visą ieškinį.

Šalių reikalavimai

24 Apeliantė Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti visą skundžiamą sprendimą, nes juo Bendrasis Teismas atmetė jos ieškinį,

— nepatenkinus šio reikalavimo, iš dalies panaikinti skundžiamą sprendimą,

— nepatenkinus minėtų reikalavimų, sumažinti jai skirtą baudą,

— nepatenkinus nė vieno iš šių reikalavimų – panaikinti skundžiamą sprendimą ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo ir

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

25 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti visą apeliacinį skundą kaip iš dalies nepriimtiną ir iš dalies akivaizdžiai nepagrįstą ir

— priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

26 Apeliantė savo apeliacinį skundą grindžia keturiais pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida vertinant Prancūzijoje tariamai padaryto pažeidimo įrodymus. Antrasis pagrindas susijęs su minėto teismo padaryta teisės klaida konstatuojant sudėtinį ir tęstinį pažeidimą. Trečias pagrindas susijęs su aplinkybe, kad Bendrasis Teismas nepasinaudojo savo neribota jurisdikcija dėl apeliantei skirtos baudos. Ketvirtasis pagrindas susijęs su proporcingumo principo pažeidimu.

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaidomis, padarytomis vertinant Prancūzijoje tariamai padaryto pažeidimo įrodymus

Šalių argumentai

27 Nurodydama savo pirmąjį pagrindą apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidų, nes jo vertinimas, pateiktas dėl *Ideal Standard*, *Roca* ir *Duravit AG* pareiškimų, susijęs su visomis faktinėmis aplinkybėms Prancūzijoje, neatitinka 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457), susijusiame su tuo pačiu ginčijamu sprendimu, pateikto tų pačių įrodymų vertinimo. Todėl Bendrasis Teismas pažeidė vienodo požiūrio principą ir principą *in dubio pro reo*.

28 Iš tikrųjų skundžiamo sprendimo 287–290 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimai leido nustatyti apeliantės dalyvavimą trijuose 2004 m. organizuotuose AFICS susitikimuose, kuriuose vyko neteisėtos diskusijos. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas iš esmės priminė, kad įmonės, kuri prašo neskirti baudos ar ją sumažinti, liudijimas negali būti įrodymas pagal *testis unus, testis nullus* („Vienas liudytojas – ne liudytojas“) principą, nebent toks liudijimas būtų patvirtintas kitų kartelio dalyvių liudijimais. Vis dėlto, kaip nurodo Bendrasis Teismas, toks atvejis buvo šioje byloje, nes su prašymu atleisti nuo baudos ar ją sumažinti pateiktas *Ideal Standard* liudijimas buvo patvirtintas *Roca* pareiškimų.

29 Vis dėlto, apeliantės nuomone, toks Bendrojo Teismo įrodymų vertinimas akivaizdžiai neatitinka tų pačių įrodymų vertinimo 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 118–120 punktai), taip pat susijusiame su ginčijamu sprendimu.

30 Be to, apeliantė mano, kad Bendrasis Teismas skirtingai vertino *Duravit* pareiškimo įrodomąją galią pastarajame sprendime ir skundžiamame sprendime. Iš tikrųjų 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457, 115–116 punktai) Bendrasis Teismas nusprendė, kad šiuo pareiškimu negalima remtis prieš ieškoves minėtoje byloje, nes joms apie jį nebuvo pranešta per administracinę procedūrą. Vis dėlto skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas nusprendė atsižvelgti į šį pareiškimą. To sprendimo 293 punkte teismas nurodė, kad nors ginčijamame sprendime „nesiremiama“ minėtu pareiškimu, jis patvirtino *Ideal Standard* pareiškimą dėl neteisėtų diskusijų, kurios „tikriausiai“ vyko 2004 m. vasario 25 d., turinio.

31 Be to, apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas, prieš ją remdamasis *Duravit* pareiškimu, nors žinojo, kad juo negalima prieš ją remtis ir kad pati Komisija juo nesirėmė ginčijamame sprendime, pakeitė šio sprendimo motyvus ir pažeidė SESV 263 straipsnį ir 296 straipsnio antrą pastraipą.

32 Kadangi joks kitas įrodymas dėl pažeidimo, kuris galėtų būti inkriminuojamas apeliantei Prancūzijoje, nebuvo nurodytas, jos nubaudimas yra pagrįstas minėtomis teisės klaidomis dėl faktinių aplinkybių Prancūzijoje vertinimo.

33 Komisija pripažįsta, kad Bendrojo Teismo vertinimai skundžiamame sprendime neatitinka 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) pateiktų vertinimų, tačiau nurodo, kad būtent pastarieji yra klaidingi. Ši institucija pabrėžia, kad apeliantė nenurodo teisės klaidos vertinant įrodymus, o tik pažymi nevienodą identiškų aplinkybių vertinimą. Be to, Komisija nepripažįsta, kad buvo pažeistas nekaltumo prezumpcijos principas Galiausiai ji neginčija, kad *Duravit* pareiškimas negali būti naudojamas kaip įrodymas, tačiau pažymi, kad skundžiamame sprendime šiuo pareiškimu nebuvo remtasi.

Teisingumo Teismo vertinimas

34 Norint nuspręsti dėl pirmojo pagrindo, reikia priminti, kad nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas iš principo negali tikrinti Bendrojo Teismo pateikto dokumento įrodomosios galios vertinimo. Iš tikrųjų, kaip matyti iš SESV 256 straipsnio ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos, apeliaciją galima paduoti tik teisės klausimais. Taigi Bendrasis Teismas vienintelis turi kompetenciją konstatuoti ir vertinti reikšmingas faktines aplinkybes ir įrodymus, išskyrus atvejus, kai faktinės aplinkybės su įrodymais iškraipomi (be kita ko, žr. 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Salzgitter / Komisija*, C-182/99 P, EU:C:2003:526, 43 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), tačiau tai nebuvo nurodyta šioje byloje.

35 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką klausimas dėl Bendrojo Teismo sprendimo motyvų prieštaringumo ar pakankamumo yra teisės klausimas, kuris gali būti nurodytas pateikiant apeliacinį skundą (be kita ko, žr. 2006 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied / Komisija*, C-105/04P, EU:C:2006:592, 71 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

36 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 287 punkte konstatavo, kad Komisija rėmėsi *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimais, kad įrodytų apeliantės dalyvavimą AFICS susitikimuose 2004 m. Minėto sprendimo 289 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nors iš teismų praktikos matyti, jog šalies ginčijamas asmens, kuris buvo visiškai atleistas nuo baudos ar bauda jam sumažinta, pareiškimas turi būti patvirtintas, niekas nedraudžia, kad toks patvirtinimas būtų kitos kartelyje dalyvavusios įmonės liudijimas, net jei šiai taip pat buvo sumažinta bauda. Įvertinęs *Roca* pareiškimo įrodomąją galią Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 290 punkte nusprendė, jog reikia konstatuoti, kad *Ideal Standard* pareiškimas, patvirtintas *Roca* pareiškimo, pakankamai įrodo aptariamas neteisėtas diskusijas.

37 Apeliantė tvirtina, kad toks motyvavimas neatitinka motyvavimo, pateikto 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendime *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457).

38 Vis dėlto reikia priminti, kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika Bendrojo Teismo pareiga nurodyti savo sprendimų motyvus iš principo negali būti išplėsta tiek, kad jis būtų įpareigotas pagrįsti byloje priimtą sprendimą, atsižvelgdamas į kitoje byloje, kurią išnagrinėjo, priimtą sprendimą, net jeigu jis susijęs su tuo pačiu Komisijos sprendimu (žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 66 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

39 Taigi apeliantės argumentas dėl skirtingo skundžiamo sprendimo ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) motyvavimo turi būti atmestas.

40 Dėl apeliantės argumento, kad Bendrasis Teismas negalėjo prieš ją remtis *Duravit* pareiškimu, reikia konstatuoti, kad jis pagrįstas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu. Iš tikrųjų šio pareiškimo paminėjimo skundžiamo sprendimo 293 punkte vienintelis tikslas – atsakyti į ieškovių pirmojoje instancijoje argumentą, kuriame buvo nurodytas minėtas pareiškimas ir kuriuo siekta paneigti *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų patikimumą. Taigi Bendrasis Teismas nesirėmė *Duravit* pareiškimu kaip apeliantės kaltę patvirtinančiu įrodymu ir tai patvirtinama minėto sprendimo 295 punkte, kuriame Bendrasis Teismas konstatavo, jog *Ideal Standard* ir *Roca* pareiškimų pakanka įrodyti SESV 101 straipsnio 1 dalies pažeidimą.

41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su tvirtinimu, kad buvo padarytas vienas ir tęstinis pažeidimas

Šalių argumentai

42 Nurodydama savo antrąjį pagrindą apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, dirbtinai susiedamas atskirus veiksmus ir konstatuodamas sudėtinį ir tęstinį pažeidimą.

43 Šiuo klausimu apeliantė pirmiausia tvirtina, kad Bendrasis Teismas, remdamasis vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo samprata, pažeidė SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį. Iš tikrųjų ši sąvoka Sąjungos teisėje neturi jokio teisinio pagrindo. Be to, apeliantė tvirtina, kad skundžiamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, nes Bendrasis Teismas neatsakė į jos argumentus šiuo klausimu.

44 Antra, subsidiariai apeliantė nurodo, kad nagrinėjamu atveju nebuvo tenkinamos vieno pažeidimo pripažinimo sąlygos, nes Komisija neapibrėžė atitinkamos rinkos ir nebuvo įrodytas atskirų inkriminuojamų veiksmų tarpusavio papildymo ryšys.

45 Trečia, apeliantė subsidiariai tvirtina, kad dėl ginčijamo sprendimo, kiek jis susijęs su tam tikromis valstybėmis narėmis, panaikinimo iš dalies 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Wabco Europe ir kt. / Komisija* (T-380/10, EU:T:2013:477), 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Keramag Keramische Werke ir kt. / Komisija* (T-379/10 ir T-381/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:457) ir 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu *Duravit ir kt. / Komisija* (T-364/10, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:477), ir dėl to, kad tam tikros įmonės galėjo nežinoti apie visą pažeidimą, negali būti kalbama apie bendrą pažeidimą, kaip jis apibūdintas ginčijamame sprendime.

46 Komisija prašo atmesti antrąjį pagrindą.

Teisingumo Teismo vertinimas

47 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką SESV 101 straipsnio 1 dalis gali būti pažeista ne tik atskiru veiksmu, bet ir keliais veiksmais arba tęstine veika, nors viena ar kelios šių kelių veiksmų ar tęstinio elgesio sudedamosios dalys taip pat galėtų būti pripažintos atskiru minėtos nuostatos pažeidimu. Taigi, jei įvairiais veiksmais vykdomas „bendras planas“, nes siekiama vieno tikslo – iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje, Komisija turi teisę priskirti atsakomybę už tokius veiksmus, remdamasi dalyvavimu darant visą pažeidimą (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija ir Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 156 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

48 Įmonė, dalyvavusi darant tokį vieną sudėtinį pažeidimą savo veiksmais, priskirtinais prie susitarimo ar suderintų veiksmų, turinčių antikonkurencinį tikslą, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį, ir kuriais siekiama prisidėti prie bendro pažeidimo darymo, taip pat gali būti atsakinga už kitų įmonių veiksmus darant tą patį pažeidimą visą jos dalyvavimo jį darant laikotarpį. Taip yra tuo atveju, kai įrodoma, kad minėta įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie visų dalyvių siektų bendrų tikslų ir žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį arba galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti riziką (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija ir Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 157 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

49 Taigi įmonė gali būti tiesiogiai atlikusi visus vieną tęstinį pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus ir tokiu atveju Komisija turi teisę jai priskirti atsakomybę už visus veiksmus, todėl ir už visą šį pažeidimą. Įmonė taip pat gali būti tiesiogiai atlikusi tik kelis vieną ir tęstinį pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, tačiau galėjo žinoti apie visus numatytus ar įgyvendintus kitų kartelio dalyvių neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų arba protingai juos numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką. Tokiu atveju Komisija taip pat turi teisę priskirti šiai įmonei atsakomybę už visą antikonkurencinį elgesį, sudarantį tokį pažeidimą, todėl ir už visą pažeidimą (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija* ir *Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 158 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

50 Be to, siekiant skirtingus veiksmus pripažinti vienu tęstiniu pažeidimu, nereikia patikrinti, ar tarp jų yra vienas kito papildymo ryšys, t. y. ar kiekvienu iš jų buvo siekiama vienos arba kelių pasekmių įprastai konkurencijai ir darant pažeidimą prisidėta prie bendro antikonkurencinio poveikio, kurio norėjo jo autoriai, vykdantys bendrą vieno tikslo siekiantį planą. Tačiau sąlyga, susijusi su vieno tikslo sąvoka, reikalauja, kad būtų patikrinta, ar nėra pažeidimą sudarantiems skirtingiems veiksmams būdingų veiksnių, kurie gali rodyti, kad realaus kitų dalyvių elgesio tikslas arba antikonkurencinis poveikis nėra tokie patys, todėl jis nėra „bendro plano“ dalis, nes siekiama vieno tikslo – iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Siemens ir kt. / Komisija*, C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866, 247 ir 248 punktus).

51 Be to, remiantis Teisingumo Teismo praktika negalima daryti išvados, kad SESV 101 straipsnio 1 dalyje turimos omenyje tik įmonės, vykdančios veiklą tose rinkose, kur ribojama konkurencija, ar su karteliu susijusiose žemesnės ar aukštesnės grandies arba gretimose rinkose, arba įmonės, kurios susitarimu arba suderintais veiksmais riboja savo elgesio konkrečioje rinkoje savarankiškumą. Iš tikrųjų iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos aišku, kad SESV 101 straipsnio 1 dalyje nuoroda daroma apskritai į visus susitarimus ir visus suderintus veiksmus, kurie, esant tiek horizontaliems, tiek vertikaliems santykiams, iškraipo konkurenciją vidaus rinkoje, neatsižvelgiant į tai, kokioje rinkoje šalys vykdo veiklą, ir į tai, kad tik vienos iš jų komercinis elgesys priklauso nuo aptariamų susitarimų sąlygų (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717 34 ir 35 punktus bei nurodytą teismų praktiką).

52 Atsižvelgiant į šią teismų praktiką reikia, pirma, atmesti apeliantės argumentus, kad vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo sąvoka nesuderinama su SESV 101 straipsniu ir EEE susitarimo 53 straipsniu.

53 Antra, reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei tvirtina apeliantė, Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 32–34, 41, 42 ir 46–48 punktuose primindamas minėtą teismų praktiką, pakankamai motyvavo savo sprendimą.

54 Trečia, dėl apeliantės argumento, kad nagrinėjamu atveju nebuvo tenkinamos vieno pažeidimo pripažinimo sąlygos, nes Komisija neapibrėžė atitinkamos rinkos, reikia konstatuoti, kad, kaip teisingai skundžiamo sprendimo 54 punkte nurodė Bendrasis Teismas ir kaip pripažįsta pati apeliantė, tai, kad produktų ir geografinės rinkos, kuriose buvo daromas pažeidimas, yra atskiros, bet kuriuo atveju netrukdo konstatuoti vieno pažeidimo. Todėl šis argumentas yra netinkamas.

55 Ketvirta, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 63–71 punktuose nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad Komisija šiuo atveju galėjo konstatuoti vieną tikslą, įrodantį, jog buvo daromas vienas pažeidimas. Iš tikrųjų, remiantis skundžiamo sprendimo 66, 69 ir 71 punktuose konstatuotomis faktinėmis aplinkybėmis, jis pakankamai įrodė, kad atskirais inkriminuojamas veiksmas buvo siekiama vieno tikslo, t. y. koordinuoti visų vonios kambario įrangos gamintojų elgesį didmenininkų atžvilgiu. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, priešingai, nei nurodo apeliantė, kaip matyti iš minėtų 66, 69 ir 71 punktų, vieno tikslo sąvoka buvo apibrėžta remiantis ne bendra nuoroda į konkurencijos iškraipymą rinkose, kuriose darytas pažeidimas, o įvairiais objektyviais veiksniais, kaip antai centriniu didmenininkų vaidmeniu platinimo grandinėje, šios grandinės ypatumais, koordinavimo organizacijų ir daugiaprekių asociacijų buvimu, slaptų susitarimų įgyvendinimo panašumu ir atitinkamų veiksmų sutapimu priemonių, geografiniu ir laiko atžvilgiu.

56 Tokiomis aplinkybėmis, nesant būtinybės nustatyti inkriminuojamų veiksmų papildomo ryšio, nes vienas ir tęstinis pažeidimas gali būti inkriminuojamas nekonkuruojančioms įmonėms ir tam nereikia visada apibrėžti atitinkamų rinkų, atsižvelgiant į tai, kad apeliantė, pirma, yra atsakinga už savo tiesioginį dalyvavimą darant inkriminuojamą pažeidimą ir, antra, už netiesioginį dalyvavimą darant šį pažeidimą, nes žinojo apie visus numatomus ar kitų nagrinėjamo kartelio dalyvių atliktus neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų arba galėjo juos pagrįstai numatyti ir prisiėmė su tuo susijusią riziką, negalima kaltinti Bendrojo Teismo nusprendus, kad Komisija nepadarė jokios klaidos, kai konstatavo, kad nagrinėjamu atveju buvo padarytas vienas ir tęstinis pažeidimas.

57 Galiausiai dėl argumentų, susijusių su ginčijamo sprendimo daliniu panaikinimu kitose Bendrojo Teismo bylose dėl to paties pažeidimo, kaip nagrinėjamasis šiuo atveju, reikia priminti, kad įrodymų, susijusių su atskiromis nacionalinėmis rinkomis, vertinimas priklauso išimtinei Bendrojo Teismo kompetencijai. Kadangi šiais argumentais buvo ginčijama išvada dėl vieno, sudėtinio ir tęstinio pažeidimo, reikia pažymėti, jog to, kad Bendrasis Teismas iš dalies panaikino ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su tam tikrų įmonių dalyvavimo darant pažeidimą tam tikrose geografinėse rinkose konkrečiais laikotarpiais įrodymu, nepakanka paneigti Bendrojo Teismo išvados dėl bendro plano, apimančio tris prekių pogrupius ir šešias atitinkamas valstybes nares, ir identiško tikslo iškreipti konkurenciją buvimo.

58 Taigi antrasis pagrindas atmestinas kaip iš dalies netinkamas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo pagrindo, susijusių su neribotos jurisdikcijos kontrole ir baudos proporcingumu

Šalių argumentai

59 Nurodydama trečiąjį ieškinio pagrindą apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą nepasinaudojus savo neribota jurisdikcija ir neatlikus Komisijos nustatytų baudų kontrolės.

60 Apeliantė tvirtina, kad iš SESV 261 straipsnio, SESV 263 straipsnio antros ir ketvirtos pastraipų, SESV 264 straipsnio pirmos pastraipos, Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnio, 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalies ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio matyti, kad Bendrasis Teismas ir Teisingumo Teismas privalo veiksmingai naudotis jiems suteikta neribota jurisdikcija.

61 Vis dėlto skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas, nepaisydamas apeliantės reikalavimų, atliko tik baudos dydžio apskaičiavimo teisėtumo kontrolę.

62 Be to, apeliantė tvirtina, kad nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į pažeidimo, kuris apėmė tik kelias valstybes nares, sunkumą, turėjo sumažinti baudą. Šiuo atveju neįmanoma suprasti, kodėl Komisija už nagrinėjamą elgesį nubaudė griežčiau nei tokio paties pobūdžio kartelių, apimančių visą Europos ekonominės erdvės teritoriją, atveju. Be to, Bendrasis Teismas turėjo apeliantei sumažinti baudos dydį dėl pernelyg ilgos administracinės procedūros trukmės.

63 Nurodydama ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantė tvirtina, kad skundžiamame sprendime buvo pažeistas proporcingumo principas, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 3 dalyje. Šiuo klausimu ji mano, kad norėdamas nustatyti pažeidimo sunkumą Bendrasis Teismas turėjo atsižvelgti į nagrinėjamo pažeidimo poveikį atitinkamai rinkai, apyvartą, pažeidimo trukmę ir konkretų ar galimą jo poveikį atitinkamose rinkose, tačiau to nepadarė.

64 Bendrasis Teismas taip pat turėjo įsitikinti, kad ginčijamame sprendime skirtos baudos dydis, apskritai paėmus, buvo proporcingas, o jis toks nebuvo, nes su pažeidimu susijusi apyvarta sudarė 34,34 mln. EUR, o bendra baudų suma – 8 068 441 mln. EUR.

65 Taigi apeliantė Teisingumo Teismo prašo ištaisyti šias Bendrojo Teismo klaidas ir pačiam sumažinti skirtos baudos dydį.

66 Komisija prašo atmesti trečiąjį ir ketvirtąjį pagrindus.

Teisingumo Teismo vertinimas

67 Iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad SESV 263 straipsnyje nustatyta teisėtumo kontrolė reiškia, kad Sąjungos teismas vykdo teisinę ir faktinę ginčijamo sprendimo kontrolę, atsižvelgdamas į ieškovo nurodytus argumentus, ir kad jis turi teisę vertinti įrodymus, panaikinti minėtą sprendimą ir pakeisti baudų dydžius (šiuo klausimu žr. 2014 m. liepos 10 d. Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062 53 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

68 Teisėtumo kontrolę papildo neribota jurisdikcija, kuri Sąjungos teismui buvo suteikta pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį, remiantis SESV 261 straipsniu. Ši jurisdikcija, be paprastos sankcijos teisėtumo kontrolės, teismui suteikia teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju ir dėl to panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą (žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 63 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

69 Siekdamas įvykdyti kontrolės pasinaudojant neribota jurisdikcija, kaip tai suprantama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, reikalavimus dėl baudos Sąjungos teismas, įgyvendindamas SESV 261 ir 263 straipsniuose numatytus įgaliojimus, turi išnagrinėti visus su teisės ar fakto klausimais susijusius kaltinimus, kuriais siekiama parodyti, kad baudos dydis neatitinka pažeidimo sunkumo ir trukmės (žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 75 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

70 Vis dėlto šios neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui savo iniciatyva, o procesas vyksta pagal rungimosi principą. Būtent ieškovas iš principo turi nurodyti su ginčijamu sprendimu susijusius ieškinio pagrindus ir pateikti įrodymų šiems pagrindams pagrįsti (žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Parker Hannifin Manufacturing ir Parker-Hannifin*, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, 76 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

71 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tai, jog teismas savo iniciatyva nekontroliuoja viso ginčijamo sprendimo, nepažeidžia veiksmingos teisminės gynybos principo. Iš tikrųjų pagal šį principą nereikalaujama, kad Bendrasis Teismas, kuris, žinoma, turi pareigą atsakyti į nurodytus ieškinio pagrindus ir vykdyti teisės ir fakto klausimų kontrolę, savo iniciatyva turėtų iš naujo išsamiai išnagrinėti bylos medžiagą (žr. 2011 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 66 punktą).

72 Be to, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tik Bendrasis Teismas turi kompetenciją nustatyti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju Komisija įvertino neteisėtos veiklos sunkumą. Nagrinėjant apeliacinį skundą, Teisingumo Teismo vykdoma kontrole, viena vertus, siekiama patikrinti, kiek Bendrasis Teismas teisės požiūriu teisingai atsižvelgė į visus veiksnius, svarbius pažeidimo sunkumo laipsniui pagal SESV 101 straipsnį ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnį nustatyti, o antra vertus, įvertinti, ar Bendrasis Teismas teisės požiūriu pakankamai nuodugniai išnagrinėjo argumentus, nurodytus grindžiant prašymą sumažinti baudą. Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimų sunkumas turi būti vertinamas remiantis daugeliu veiksnių, pavyzdžiui, baudų atgrasomuoju poveikiu, konkrečiomis bylos aplinkybėmis ir jos kontekstu, įskaitant kiekvienos nagrinėjamos įmonės elgesį, vaidmenį, kurį kiekviena iš jų vaidino sudarant kartelį, pelną, kurį jos galėjo gauti dėl šių veiksmų, jų dydį ir atitinkamų prekių vertę, taip pat pavojų, kurį tokie pažeidimai kelia Sąjungos tikslams (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 95, 99 ir 100 punktus).

73 Be to, apeliacinėje byloje priimdamas sprendimą teisės klausimais Teisingumo Teismas negali teisingumo sumetimais savo vertinimu pakeisti Bendrojo Teismo įgyvendinant savo neribotą jurisdikciją pateikto vertinimo dėl įmonėms už Sąjungos teisės pažeidimą skirtų baudų dydžio. Taigi tik tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad sankcijos dydis yra ne tik netinkamas, bet ir toks

didelis, kad jį būtų galima laikyti neproporcingu, reikėtų konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą dėl to, kad baudos dydis yra netinkamas (be kita ko, žr. 2013 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Quinn Barlo ir kt. / Komisija*, C-70/12 P, EU:C:2013:351, 57 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

74 Trečiasis ir ketvirtasis pagrindai nagrinėtini atsižvelgiant į šią teismo praktiką.

75 Iš minėtos teismo praktikos aiškiai matyti, kad, pirma, įgyvendinant neribotą jurisdikcija atliekama tik skirtų sankcijų kontrolė, o ne viso ginčijamo sprendimo kontrolė, ir, antra, nei neribotos jurisdikcijos, nei teisėtumo kontrolės negalima prilyginti *ex officio* kontrolei, todėl pagal jas nereikalaujama, kad Bendrasis Teismas *ex officio* iš naujo išsamiai išnagrinėtų bylą, neatsižvelgdamas į ieškovo kaltinimus.

76 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas nuo skundžiamo sprendimo 335 punkto atliko veiksmingą baudos dydžio kontrolę, atsakė į įvairius apeliantės argumentus ir minėto sprendimo 397–402 punktuose nusprendė dėl reikalavimų sumažinti baudos dydį, taigi, priešingai, nei teigia apeliantė, neapsiribojo vien šio dydžio teisėtumo kontrole. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konkrečiai minėto sprendimo 384 punkte nurodė, kad 15 % „pažeidimo sunkumo“ koeficientas ir „papildoma suma“ buvo minimalūs atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamas pažeidimas buvo labai sunkus, paskui to paties sprendimo 397–401 punktuose nusprendė, kad nė vienas iš apeliantės pirmojoje instancijoje pateiktų įrodymų neleido sumažinti baudos dydžio.

77 Konkrečiai dėl pažeidimo sunkumo nagrinėjimo, kurį ginčija apeliantė, reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 381 punkte priminė konkrečiai 2006 m. gairių 23 punktą, kuriame nurodyta, kad „horizontalūs kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo ir gamybos ribojimo susitarimai, kurie paprastai būna slapti, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš didžiausių konkurencijos apribojimų. Laikantis konkurencijos politikos, už juos turėtų būti griežtai baudžiama. Taigi pardavimo vertės dalis, į kurią bus atsižvelgiama tokių pažeidimų atveju, paprastai bus didelė“. Bendrasis Teismas minėto sprendimo 383 punkte išdėstė Komisijos ginčijamo sprendimo 1211 konstatuojamojoje dalyje pateiktus motyvus, kad horizontalus kainų koordinavimas dėl paties savo pobūdžio buvo didžiausias konkurencijos ribojimas ir kad pažeidimas buvo vienas, sudėtinis ir tęstinis, apimantis šešias valstybes nares ir susijęs su trimis prekių pogrupiais, paskui skundžiamo sprendimo 384 punkte konstatavo išskirtinai sunkų nagrinėjamo pažeidimo pobūdį, kuris leidžia taikyti 15 % koeficientą dėl sunkumo, o to paties sprendimo 385 punkte pabrėžė apeliantės dalyvavimą „centrinėje įmonių grupėje“, kuri darė nustatytą pažeidimą.

78 Taip atsižvelgęs į visus vertinant inkriminuojamo pažeidimo sunkumą reikšmingus veiksnius (horizontalus kainų koordinavimas ir apeliantės dalyvavimas, be kita ko buvo įrodytas), taip pat atsakęs į apeliantės argumentus šiuo klausimu Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos ir įvykdė savo pareigą atlikti veiksmingą ginčijamo sprendimo teisminę kontrolę.

79 Dėl pernelyg ilgos administracinės procedūros trukmės vertinimo reikia priminti, kad nors Komisijos padarytas protingo laikotarpio laikymosi principo pažeidimas gali pateisinti jos sprendimo, priimto po SESV 101 ir 102 straipsniu grindžiamos administracinės procedūros, panaikinimą, nes tai irgi yra atitinkamos įmonės teisės į gynybą pažeidimas, toks protingo laikotarpio laikymosi principo pažeidimas, net jei būtų įrodytas, negalėtų lemti skirtos baudos sumažinimo (be kita ko, žr. 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *CEPSA / Komisija*, C-608/13 P, EU:C:2016:414, 61 punktą ir 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *PROAS / Komisija*, C-616/13 P, EU:C:2016:415, 74 punktą ir nurodytą teismo praktiką). Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 62 punkto, akivaizdu, jog savo argumentu, kad Bendrasis Teismas neteisingai vertino pernelyg ilgą administracinės procedūros trukmę, apeliantė siekia tik jai skirtos baudos dydžio sumažinimo.

80 Taigi neatsižvelgiant į tai, ar šis argumentas pagrįstas, jis turi būti atmestas kaip netinkamas.

81 Galiausiai dėl pačios baudos dydžio proporcingumo pažymėtina, kad apeliantė nepateikia jokių argumentų, įrodančių, kad skirtos sankcijos dydis yra netinkamas ar per didelis. Šiuo atžvilgiu argumentas, kad 8 068 441 mln. EUR baudos dydis yra neproporcingas su karteliu susijusiai apyvartai, sudarančiai 34,34 mln. EUR, turi būti atmestas. Iš tikrųjų nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad *Villeroy & Boch* ir jos dukterinėms bendrovėms skirtas baudos dydis buvo sumažintas tiek, kad neviršytų 10 % bendros jos apyvartos praėjusiais ūkiniais metais, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje. Ši riba užtikrina, kad baudos lygis nebūtų neproporcingas įmonės dydžiui, kurį parodo jos bendra apyvarta (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 280–282 punktus).

82 Taigi trečiasis ir ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindai turi būti atmesti kaip iš dalies netinkami ir iš dalies nepagrįsti.

83 Kadangi nebuvo patenkintas nė vienas apeliantės pateiktas apeliacinio skundo pagrindas, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

84 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir apeliantė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Priteisti iš *Villeroy & Boch SAS* bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.